

XXIX. županijsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika

20. ožujka 2024.

sedmi (VII.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

90	
----	--

Upute natjecateljima **koji ispit pišu na papiru**

1. Ispit se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja ispita treba čitljivo i pravopisno točno ispuniti listić sa zaporkom.
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na manju i na veću omotnicu te na prvu stranicu ispita.
4. Ispitne zadatke treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati isključivo kemijskom olovkom crne ili plave boje na za to predviđena mjesta. Tinta se ne smije moći obrisati.
7. Ako natjecatelj želi izmijeniti odgovor, treba ga precrtati, dopisati istom kemijskom olovkom novi odgovor te podizanjem ruke pozvati dva člana Povjerenstva koja nadziru pisanje. Oba člana trebaju odmah pred natjecateljem parafirati izmjenu odgovora. **Svaki natjecatelj smije u cijelome ispitu imati najviše tri izmjene.**
8. Odgovori ne smiju biti pisani velikim tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja ispit, radni papir i manju omotnicu treba staviti u veću omotnicu, koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u ispit i pravo na pismenu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Županijsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Županijskoga povjerenstva)
2. _____
(član Županijskoga povjerenstva)
3. _____
(član Županijskoga povjerenstva)

**„A sjećanja su kao bajke: zanimljiva, opasna, nestvarna,
topla kao ljetovanje, zelena kao livada, draga kao baka,
susret, a najčešće draga kao djetinjstvo. Zato i jesu lijepa.”**

(Mladen Kušec)

**1. Zaokruži slovo ispred imena spomenika hrvatske pismenosti koji je
dvojezičan i dvografijski.**

- a) Bašćanska ploča
- b) Hrvojev misal
- c) Misal po zakonu rimskoga dvora
- d) Valunska ploča

1	
---	--

**2. Na crtu napiši ime i prezime modruškoga biskupa, pisca i tiskara koji je opremio
hrvatsku glagoljičnu tiskaru u Rijeci.**

1	
---	--

**3. Napiši slovo ispred imena osobe na crtu pored tvrdnje na koju se odnosi.
Ime jedne od osoba ponavlja se dva puta.**

- a) Vjekoslav Babukić
- b) Ljudevit Gaj
- c) Ivan Kukuljević Sakcinski
- d) Bogoslav Šulek

5	
---	--

_____ Autor je gramatike *Osnova slovnice slavjanske narječja ilirskoga*.

_____ Članak *Pravopisz* objavio je 1835. godine.

_____ U Hrvatskome saboru održao je prvi govor na hrvatskome jeziku.

_____ Zaslužen je za oblikovanje hrvatskoga stručnog i znanstvenog nazivlja.

_____ Zaslužen je za ujedinjavanje Hrvata u jednome latiničnom slovopisu.

7	
---	--

4. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova, dijelove rečenica otisnute velikim tiskanim slovima ispod crte.

Uvijek zanimljivo turističko odredište u _____
(PRIMORSKO-GORANSKOJ ŽUPANIJI)

zasigurno je Opatija. Mnoge slavne osobe poput _____
(AUSTRO-UGARSKOGA CARA)

Franje Josipa i bana Josipa Jelačića boravile su u _____,
(BISERU JADRANA)
kako se često naziva.

6	
---	--

Opatijska _____ kraj je koji su za sebe izabrali bogovi koji su,
(RIVIJERA)

prema pričama _____, obitavali na obroncima Učke.
(SLAVENSKE MITOLOGIJE)

Noseći titulu jednoga od najelitnijih mediteranskih odredišta, Opatija od 2005. godine ima i svoju _____, u kojoj su svoje simbolične
(HRVATSKU ULICU SLAVNIH)

zvijezde dobili Miroslav Krleža, Dragutin Tadijanović, Tin Ujević, Vesna Parun te druge istaknute osobe.

5. Na crte točno napiši šest riječi koje u tekstu nisu napisane u skladu s pravilima hrvatskoga standardnog jezika.

Mnogi jezični savijeti izraz su težnje za čistoćom hrvatskoga jezika. Današnji purizam (jezično čistunstvo) usmjeren je protiv pretjeranoga i nekritičkoga

6	
---	--

prihvaćanja anglizama, posebice kod tinejđera. Očito je kako neki misle da izvorna hrvatska riječ (jednakovrjedna sa stranom) vrijedi manje od tuđice.

12	
----	--

6. Na crte napiši nazive pravopisnih znakova u podcrtanim riječima.

Učila je iz njemačko-hrvatskoga rječnika.

Napravio je trideset – trideset pet sklekova.

2	
---	--

7. Prepiši na crte tri imenice koje se u tekstu nalaze u gramatičkoj množini i nazivamo ih *pluralia tantum*.

Djeca često zaboravljaju pospremiti za sobom. Vrata tvoje sobe širom su otvorena.

Računalo je uključeno. Čuje se glasna glazba. Naočale za čitanje slomljene su i

3	
---	--

leže nasred sobe, a hlače su prebačene preko stolca. Trebao bi napisati sastavak

o svojoj sobi u kojemu bi opisao svaku stvar koja pripada tebi, a ne tvojoj braći.

8. Napiši na crte u dativu ili lokativu jednine imenice napisane u zagradama.

Na otoku se opasno smanjila zaliha vode.

Prilazeći preostaloj _____ (zaliha), ugledala je žednoga mačka na crnobijele pjege.

3	
---	--

Na jednoj _____ (pjege) nalazio se mali leptir koji nije bio svjestan da se nalazi u strašnoj _____ (pogibelj).

9. Napiši na crtu pozitivne podcrtanih pridjeva u nominativu jednine muškoga roda.

2	
---	--

Ljupkiju, ali istodobno i goru osobu, koja uplašeno i mrzovoljno pristupa rješavanju problema, nisam mogla zamisliti.

10	
----	--

10. Napiši na crtu istaknute imenice oblikujući ih u kratku množinu. Pazi, oblikuj imenice u padežnom obliku u kojem su u rečenici.

2	
---	--

U njezinim snovima imao je crne, duge brkove, čiji su krajevi stršali uvis po nekadašnjoj modi.

11. Napiši padež iznad podcrtanih riječi u tekstu služeći se uobičajenim kraticama (N, G, D, A, V, L, I).

5	
---	--

Crnika na obali korijenjem se grčevito uhvatila za kamen pa nažuljanim, istrošenim granama, umotanim u tvrdoglavo, vječno zeleno lišće, kao brižna mati čuva i brani ono malo crvene zemlje pod sobom.

(prema: M. Kušec, *Donatela*)

12. Prepiši rečenicu ispravljajući netočno napisanu riječ ili svezu riječi.

Pazi! U svakoj rečenici jedna riječ nije jezično točna.

a) Gospođo, jeste li platila račun?

b) Znali smo napamet oko desetak pjesama.

4	
---	--

c) Od svih susjeda on mi je najmržiji.

d) Izišao je unatoč zabrane.

13. Podcrtaj u svakoj rečenici jednu istaknutu riječ koja značenjem odgovara smislu rečenice.

2	
---	--

a) Jučer se dvaput **zacrvenila/zacrvenjela** kad je vidjela svoju simpatiju.

b) Ličinci su **pobijeljeli/pobijelili** zidove sobe.

13	
----	--

14. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj je točan oblik glagolskoga pridjeva trpnog.

- a) Donatelina učiteljica bila je neudata.
- b) Na otoku su donešene važne odluke.
- c) Namirnice i voda dovezene su tijekom prijedpodneva.
- d) Poslovi su zadati Donateli i crno-bijelomu mačku.

1	
---	--

15. Napiši na crte vrstu riječi istaknutim riječima.

- a) Iz ispita sam dobio trojku. _____
- b) Tri puta tri je devet. _____
- c) Tripud sam te jučer zvala. _____

3	
---	--

16. Imenuj u tablici prepisane glagolske oblike iz teksta te odredi u kojem su licu i broju.

Prestrašene barke poskakivahu na mjestu, a na stražama ukočiše se svjetionici. Za tren utihne vjetar: bila se nakratko smirila bura. Bude li se ponovo zaigrala, svi će na vrijeme pobjeći u kuće.

(prema: M. Kušec, *Donatela*)

glagolski oblik	naziv glagolskoga oblika, lice i broj
poskakivahu	
ukočiše se	
utihne	
bila se smirila	
bude se zaigrala	
će pobjeći	

6	
---	--

10	
----	--

17. Napiši na crte u infinitivu vidske parnjake istaknutih glagola.

Sjedne za stol i započe s pisanjem zadaće. Rad iscijeli povrijeđenu dušu.

2	
---	--

18. Dopuni tekst zadanim oblicima glagola u zagradama pazeći na to da glagoli budu u odgovarajućemu licu.

Djevojčica je objašnjavala crnomu mačku: – Moj mačiću, na ulju isprži luk, a zatim

krumpir _____ na kockice i sve u tavi _____ vodom.
(*isjeći*, imperativ) (*podliti*, imperativ)

Da je jučerašnja večera bila ovako ukusna, _____ ti i ja sve s tanjura.
(*pojesti*, kondicional drugi)

4	
---	--

Ti ne _____ sada, moj mačiću, da znaš što te još čeka za desert!
(*šutjeti*, kondicional prvi)

19. Preoblikuj rečenicu tako da subjekt bude izrečen glagolskom imenicom pazeći na gramatičku i pravopisnu točnost.

Bit će naporno sastavljati projektni zadatak.

1	
---	--

20. Napiši na crte službu riječi *zima* u rečenici.

a) Zimu voli zbog snijega. _____

b) Zimi ide na skijanje. _____

c) Svakomu je najdraže doba zima. _____

3	
---	--

21. Napiši na crtu vrstu istaknutoga objekta iz rečenice.

Zagledala se u mačka koji ju je netremice gledao.

1	
---	--

22. Na crte napiši preobliku imeničkih atributa iz rečenice u pridjevne. Pazi, zadrži oblik u kojem se imenica, na koju se atributi odnose, nalazi u rečenici.

Sakrila se kaplja kiše među lišće, među vlati tanke i uživala u pjesmi ptica u ranome jutru.

2	
---	--

23. Preoblikuj rečenicu tako da izravni objekt u genitivu zamijeniš oblikom u akuzativu.

Neka nam ljubav da snage da izdržimo svaku nedaću bez suza.

1	
---	--

24. Zadatak ima dva dijela:

- **prepiši iz teksta tražene prilože oznake**
- **napiši na crtju pitanje na koje odgovara priložna oznaka.**

4	
---	--

Roald Dahl rođen je 1916. godine u Walesu, a ime je dobio po norveškome junaku. Počeo je pisati zbog ozljede. Život mu je bio buran i zanimljiv. Izmislio je 500 novih riječi i imena likova.

priložna oznaka mjesta: _____ pitanje: _____

priložna oznaka načina: _____ pitanje: _____

priložna oznaka uzroka: _____ pitanje: _____

priložna oznaka vremena: _____ pitanje: _____

7	
---	--

25. Prepiši iz rečenice zadane rečenične dijelove.

Umiljatom mačku Špiri sada bi dobro došla jedna zdjelica mlijeka.

apozicija _____

imenički atribut _____

objekt _____

subjekt _____

4	
---	--

26. Razvrstaj u tablicu četiri nenaglasnice iz rečenice.

Velik trud i upornost dovest će te do uspjeha.

prednaglasnice	zanaglasnice

4	
---	--

27. Zaokruži istaknutu riječ koja je pravilno naglašena.

1	
---	--

Ona se **poistòvjetila/poistovjétila** s likom iz Kušanove knjige.

28. Imenuj glasovnu promjenu u svakoj prepisanoj riječi iz rečenice.

Sutra **možeš** **majci** odnijeti kolače koje **pečemo** pa će nakon **ručka** uživati u našim slasticama.

možeš _____

majci _____

pečemo _____

ručka _____

4	
---	--

13	
----	--

Stipendije za učenike i studente

Općine i gradovi diljem Hrvatske u listopadu i studenome objavljuju javne natječeaje za dodjelu stipendija učenicima i studentima. Stipendija je novčana potpora za školovanje ili studij, a kriteriji za dobivanje mogu biti različiti. Najčešći je uvjet izvrsnost, ali postoje stipendije za deficitarna zanimanja (to su zanimanja koja se traže na tržištu rada) te one namijenjene učenicima i studentima slabijega imovinskog stanja. Pri prijavi na natječaj za stipendiju potrebno je točno ispuniti obrazac u kojemu se nalaze podatci o prijavitelju: datum rođenja, adresa (pri čemu je prebivalište trajna, a boravište privremena adresa), jedinstveni matični broj građana (JMBG) i osobni identifikacijski broj (OIB) te podatci o državljanstvu i bankovnome računu.

Luka Klonić odličan je učenik 3. razreda Prve sušačke hrvatske gimnazije u Rijeci i namjerava se prvi put prijaviti na natječaj za dodjelu stipendija. Rođen je 13. siječnja 2007. u Novome Vinodolskom i sa svojom dobrostojećom obitelji i dalje živi u ulici Glavica na kućnome broju 125. Lukina majka Mirjana odgojiteljica je u vrtiću u Bribiru, a tata Darko odvjetnik. Ima dvije mlađe sestre koje pohađaju 1. i 3. razred osnovne škole te starijega brata koji iznajmljuje apartmane u obiteljskoj kući za odmor u Novome. Tijekom ljeta cijela obitelj volonterski pomaže bratu jer ima puno posla s turistima, a tijekom nastavne godine Luka živi u Učeničkome domu *Kvarner* u Vukovarskoj 12 u Rijeci. Osim što pomaže bratu, ljeti radi i druge poslove, pa zato već ima svoj račun u Hrvatskoj poštanskoj banci pod brojem 312390001 3101358923. Luka vrlo odgovorno upravlja svojim financijama planirajući buduće troškove. Iako trenutačno to nije traženo zanimanje na tržištu rada, u svojoj se budućnosti vidi kao profesor hrvatskoga jezika.

29. Ispuni četiri podatka u obrascu koji nedostaju služeći se tekstem.

1. PODATCI O UČENIKU

1.1. Ime i prezime: _____

1.2. Ime oca i majke: Darko i Mirjana

1.3. JMBG

1	3	0	1	0	0	7	3	6	5	0	4	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 OIB

7	2	8	3	6	1	2	4	2	5	6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

1.4. Mjesto rođenja (mjesto, država): Novi Vinodolski, Hrvatska

1.5. Datum rođenja

1	3
---	---

0	1
---	---

2	0	0	7
---	---	---	---

1.6. Državljanstvo: Republike Hrvatske

1.7. Adresa prebivališta (ulica, broj, grad/općina): _____

1.8. Adresa boravišta (ulica, broj, grad/općina): _____

1.9. Broj mobitela: +385

9	1	5	2	3	6	5	0	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---

1.10. Izjavljujem da ne primam drugu stipendiju i da nisam zaposlen(a): ☒ DA ☐ NE

2. PODATCI O ŠKOLOVANJU

2.1. Ime srednje škole: Prva sušačka hrvatska gimnazija

2.2. Godina upisa u srednju školu: 2021./2022.

2.3. Razred koji pohađa: 1. 2. 3. 4. (zaokružiti)

2.4. Prosjek ocjena ostvaren u prethodnoj školskoj godini (zaokružen na dvije

decimale):

4

 ,

8

4

3. PODATCI O RAČUNU

3.1. Ime banke: Hrvatska poštanska banka

IBAN računa: HR

3	1	2	3	9	0	0	0	1	3	1	0	1	3	5	8	9	2	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

30. Zaokruži slovo ispred točnoga podatka o tome koliko ukupno članova ima Lukina obitelj.

- a) četiri
- b) pet
- c) šest
- d) sedam

1	
---	--

31. Zaokruži slovo ispred točnoga podatka o tome za koju će se stipendiju Luka prijaviti.

- a) za stipendiju za deficitarna zanimanja
- b) za stipendiranje izvrsnih učenika i studenata
- c) za stipendiranje budućih profesora hrvatskoga jezika
- d) za stipendiranje učenika i studenata slabijega imovinskog stanja

1	
---	--

32. Zaokruži slovo ispred tvrdnje koja objašnjava zašto Luka već ima račun u banci.

- a) ljeti radi različite poslove
- b) roditelji Luki tako uplaćuju džeparac
- c) na račun se uplaćuje stipendija
- d) pomaže bratu u radu s turistima

1	
---	--

3	
---	--